

Практичний тренінг

«ІДД через рік після старту реформи: що підприємство вже мало зробити і що не можна відкласти»

29 вересня 2026 року, онлайн

Рік реформи вже минув. Скільки часу реально залишилося підприємству?

8 серпня 2025 року набрав чинності Закон України «Про інтегроване запобігання та контроль промислового забруднення».

Для діючих установок передбачено перехідний період: до 8 серпня 2028 року оператор має подати заяву на отримання інтегрованого довкілцевого дозволу (ІДД), а до 8 серпня 2029 року — отримати його.

На перший погляд, часу ще достатньо.

Але станом на вересень 2026 року **вже минув понад рік із трирічного періоду, відведеного на підготовку та подання заяви.**

І головне питання для підприємства сьогодні вже не «коли запрацює ІДД?», а: **Що ми мали зробити за цей рік і чи готове наше підприємство до наступного етапу реформи?**

Підготовка до ІДД — це не завдання одного еколога і не заповнення заяви за декілька тижнів. Підприємству необхідно звести в єдину систему технічні, екологічні, виробничі, лабораторні, юридичні та фінансові дані, оцінити відповідність НДТМ, визначити потребу в модернізації та запланувати необхідні інвестиції.

Тому цей тренінг — не повторення теорії про ІДД.

Це практична самоперевірка підприємства через рік після старту реформи.

Ми розберемо:

- що змінилося за останній рік;
- які нормативні документи вже прийняті та що з них безпосередньо стосується підприємства;
- що підприємство вже мало зробити станом на вересень 2026 року;
- які прогалини потрібно закрити першочергово;

- хто персонально має відповідати за кожен напрям;
- які витрати на модернізацію потрібно починати планувати;
- як готовність до ІДД може впливати на доступ підприємства до кредитування;
- що потрібно зробити протягом найближчих 6–12 місяців.

Для кого цей тренінг?

Для керівників підприємств, екологів, технічних директорів, головних інженерів, технологів, енергетиків, юристів, фінансових директорів, фахівців із ESG та інших працівників, залучених до підготовки підприємства до ІДД.

Окремий фокус — для учасників, які вже проходили навчання з ІДД.

Ми не будемо вдруге пояснювати базові визначення. Завдання тренінгу — показати, **що змінилося за рік і що підприємству потрібно робити вже зараз на практиці.**

Після тренінгу учасник має вийти не просто з розумінням законодавства, а з відповідями на сім управлінських питань:

1. Чи підпадаємо ми під ІДД і які саме установки?
2. Що ми вже мали зробити станом на вересень 2026 року?
3. Яких документів та даних нам сьогодні не вистачає?
4. Де наша установка не відповідає НДТМ?
5. Яка модернізація може бути необхідна та який CAPEX потрібно планувати?
6. Хто персонально відповідає за кожен етап підготовки?
7. Який наш конкретний план дій на наступні 6–12 місяців?

Головна цінність тренінгу - не ще раз вивчити ІДД, а перевірити готовність свого підприємства та зрозуміти, що потрібно зробити зараз, щоб у 2028 році не намагатися за декілька місяців виконати роботу, яка потребує кількох років підготовки.

ПРОГРАМА ТРЕНІНГУ:

БЛОК 1. РІК РЕФОРМИ: ЩО ЗМІНИЛОСЯ І ДЕ МИ ЗАРАЗ

ІДД через рік після старту реформи

- Що відбулося з серпня 2025 до вересня 2026 року.
- Які етапи реформи вже пройдені.
- Які нормативні та методичні документи вже затверджені.

- Які механізми вже можна і потрібно застосовувати підприємствам.
- Що ще перебуває на етапі впровадження.
- Ключові строки 2028–2029 років: чому орієнтуватися лише на кінцеву дату небезпечно.

Що підприємство вже мало зробити за перший рік?

Практичний чек готовності:

- визначити, чи підпадає діяльність під ІДД;
- ідентифікувати конкретні установки;
- встановити межі кожної установки;
- визначити оператора;
- провести аудит чинної дозвільної документації;
- перевірити відповідність дозволів фактичній діяльності;
- сформулювати технічний опис установки;
- визначити застосовні НДТМ;
- провести первинний GAP-аналіз;
- визначити потребу в базовому звіті;
- сформулювати внутрішню команду;
- призначити відповідального керівника;
- скласти календар підготовки до ІДД.

Результат блоку: підприємство розуміє, де воно повинно бути станом на вересень 2026 року і наскільки фактичний стан відстає від необхідного.

БЛОК 2. САМОПЕРЕВІРКА ПІДПРИЄМСТВА: ЧИ ГОТОВІ МИ ДО ІДД

Чи точно наше підприємство підпадає під ІДД? Не загальна теорія, а практична ідентифікація:

- вид діяльності;
- порогові показники;
- виробничі потужності;
- основна та безпосередньо пов'язана діяльність;
- установка та її межі;
- оператор установки;
- допоміжне обладнання;
- очисні споруди;
- склади;
- майданчики відходів;
- системи водокористування.

Кейс: підприємство має декілька виробничих майданчиків та допоміжних процесів — що включати до установки?

Аудит чинних дозволів перед переходом на ІДД. Перехідний період не означає, що чинні екологічні документи можна не актуалізувати.

Перевіряємо:

- дозвіл на викиди;
- спеціальне водокористування;
- дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів — де він необхідний;
- ОВД;
- фактичні потужності;
- зміни обладнання;
- зміни технології;
- нові джерела впливу;
- відповідність фактичної роботи підприємства тому, що зазначено в документах.

Практичний кейс: обладнання вже модернізоване, а дозвільні документи описують попередню технологію. Що робити до отримання ІДД?

БЛОК 3. ДАНІ ДЛЯ ІДД: ЩО ПОТРІБНО ПОЧИНАТИ ЗБИРАТИ ВЖЕ ЗАРАЗ

Технічний паспорт реальної установки. Які дані мають бути зібрані:

- обладнання;
- виробничі потужності;
- технологічні процеси;
- сировина;
- паливо;
- вода;
- енергоспоживання;
- джерела викидів;
- скиди;
- відходи;
- газоочисне обладнання;
- водоочисні споруди;
- лабораторні вимірювання;
- аварійні режими;
- пуски та зупинки.

Головна проблема: **заява на ІДД має описувати фактичну установку, а не підприємство «на папері».**

Хто повинен надати кожен масив інформації? Створюємо внутрішню матрицю відповідальності:

Керівник підприємства — управлінські рішення, відповідальний за процес.

Еколог — дозволи, викиди, вода, відходи, моніторинг.

Технічний директор / головний інженер — обладнання, потужності, технологічні зміни.

Технологи — технологічні режими та фактичні процеси.

Енергетики — енергоспоживання та енергетичні характеристики.

Лабораторія — фактичні вимірювання.

Юристи — права на установку, ОВД, юридичні ризики.

Фінансовий директор — CAPEX, бюджет модернізації, фінансування.

Результат: ІДД перестає бути «завданням еколога» і стає керованим корпоративним проектом.

БЛОК 4. НДТМ: ВІД ТЕОРІЇ ДО GAP-АНАЛІЗУ

Які НДТМ стосуються саме вашої установки?

- Як визначити застосовні НДТМ.
- З чим порівнювати фактичні технології.
- Які дані підприємства потрібні для порівняння.
- Що означає відповідність НДТМ на практиці.

GAP-аналіз: де підприємство не відповідає НДТМ? Розподіляємо невідповідності:

1. можна усунути організаційно;
2. потрібна зміна технологічних режимів;
3. потрібне додаткове обладнання;
4. необхідна суттєва модернізація;
5. може знадобитися відступ від НДТМ.

Практичний результат: підприємство отримує логіку, за якою можна сформувати власну карту невідповідностей та пріоритетів.

БЛОК 5. МОДЕРНІЗАЦІЯ: СКІЛЬКИ КОШТУВАТИМЕ ПЕРЕХІД

Від екологічної невідповідності до CAPEX

- Яке обладнання потрібно модернізувати.
- Що можна змінити організаційно.
- Що потребуватиме інвестицій.
- Як визначити пріоритетність модернізації.
- Як пов'язати технічний план із календарем переходу на ІДД.
- Чому фінансового директора потрібно залучати до процесу вже зараз.

Відступ від НДТМ: рішення чи відкладений ризик?

- Коли може виникнути потреба у відступі.
- Які обґрунтування необхідні.
- Які ризики залишаються для підприємства.
- Як відступ впливає на горизонт модернізації.
- Як він може впливати на фінансування.

БЛОК 6. БАЗОВИЙ ЗВІТ: ЧИ ПОТРІБЕН ВІН НАШОМУ ПІДПРИЄМСТВУ

Самоперевірка необхідності базового звіту

- Небезпечні речовини.
- Ризик забруднення земель.
- Ризик забруднення підземних вод.
- Історична діяльність на території.
- Необхідність досліджень.
- Відбір проб.
- Лабораторні дослідження.
- Які дані потрібно починати збирати заздалегідь.

Ключове питання: чи не з'ясується за декілька місяців до подання заяви, що підприємству потрібні дослідження, яких воно ще не проводило?

БЛОК 7. ІДД І ФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Чому ІДД стає питанням не лише еколога, а й фінансового директора

Екологічні ризики дедалі більше інтегруються у кредитні процедури фінансових установ.

Для промислового підприємства це означає, що банк може оцінювати:

- регуляторний статус підприємства;
- майбутню необхідність модернізації;
- потенційний CAPEX;
- відповідність НДТМ;
- строки переходу;
- ризик відступу;
- здатність підприємства виконати інвестиційний план.

Як підготовка до ІДД може впливати на кредитування?

Розберемо, як ваші ситуації можуть впливати на:

- оцінку ризику позичальника;
- кредитний ліміт;
- траншування;
- ковенанти;
- строки кредитування;
- фінансування модернізації.

ЕКСПЕРТ ТРЕНІНГУ:

ЛЮДМИЛА ХОМІЧ, еколог, аудитор, віцепрезидентка Асоціації професіоналів довкілля РАЕВ

ВАРТІСТЬ НАВЧАННЯ: 10 000 грн/особу

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ! Діє спеціальна пропозиція — за участі від 3-х учасників, вартість навчання 8 500 грн/особу

Слухачі, які успішно пройшли курс, отримають документи, що підтверджують факт підвищення кваліфікації:

→ Сертифікат учасника курсу, що видається Professional Association of Environmentalists of the World (PAEW)

З питань участі в курсі: 0 800 330 351

або

(063) 441-23-58, i.plugareva@ukraine-oss.com

(098) 999-63-12, a.moroz@ukraine-oss.com

(067) 110-71-73, (093) 787-29-64, v.tymoshenko@ukraine-oss.com

Зверніть увагу!

Всі матеріали, отримані на курсах, тренінгах, вебінарах, робочих групах «Офісу сталих рішень» та Асоціації професіоналів довкілля РАЕВ, які надаються в записі, розсилками чи іншим способом, захищені авторським правом і підлягають поширенню зі згоди організаторів.